

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd om besparelser på erhvervsuddannelserne og 25 pct. målsætning 2020
Titel	Svar på spørgsmål AI og AH
Målgruppe	Undervisningsudvalget
Arrangør	Undervisningsudvalget
Taletid	5 minutter
Tid og sted	Torsdag den 24. oktober 2017 kl. 15-16 i Folketinget

Disposition

1. Indledning
2. Svar på spørgsmål AI og AH

1. Indledning

- Udvalget har efter ønske fra Jacob Mark, SF, stillet mig spørgsmål AH og AI.
- Spørgsmål AH lyder:
Er det stadig regeringens målsætning, at 25 pct. af alle unge i 2020 skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen, og hvad vil regeringen gøre for at løfte denne målsætning?
- Spørgsmål AI lyder:
Hvordan mener ministeren, at regeringens bebudede besparelser på over en halv milliard kroner på erhvervsuddannelserne i finanslovsforslaget understøtter målet om, at 25 pct. af alle unge i 2020 skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen?
- Jeg vil starte med at besvare spørgsmålene samlet, og så kan vi tage en debat efterfølgende.

2. Svar på samrådsspørgsmål AI og AH

- Lad mig indledningsvist slå fast, at Regeringen ikke har ændret ved ambitionen om, at flere unge skal vælge en erhvervsuddannelse. Vi bakker fortsat fuldt op om de mål, som alle partier undtagen enhedslisten satte for reformen af erhvervsuddannelserne den 24. februar 2014.

Vedr. målsætning, søgning og initiativer

- Erhvervsuddannelsesreformen har til formål at styrke kvaliteten, mindske frafaldet og øge optaget. Det er sket ved at indføre adgangsbegrænsning, ændre strukturen og ændre indholdet i undervisningen og uddannelserne.
- Jeg holder nøje øje med udviklingen på erhvervsuddannelserne og drøfter løbende implementeringen af reformen med alle partierne bag aftalen.
- Det er glædeligt, at det endelig er lykkedes at nedbringe frafaldet med hele 9 procentpoint fra 58 pct. til 49 pct. Det er et godt tegn og et vigtigt skridt for at lykkes med reformens målsætning om få flere faglærte.

- Men der er ikke nogen tvivl om, at søgningen til erhvervsuddannelserne er en af de allerstørste udfordringer.
- I dag er det kun 18,5 procent af eleverne i 9. eller 10. klasse, der vælger en erhvervsuddannelse. Samtidig har de nyeste tal lige vist os, at når vi kigger på den samlede tilgang af unge og voksne, så er sommertilgangen faldet.
- Det er ikke godt nok, og denne udvikling skal vi have vendt. Det er en større kulturændring at udfordre de unge i deres uddannelsesvalg, så de søger mod erhvervsuddannelserne og ikke pr. automatik vælger en gymnasial uddannelse.
- Regeringen har sammen med aftalekredsen allerede igangsat nogle initiativer og har en række på vej. Nogle initiativer har allerede vist gode takter, og vi har resultaterne fra de øvrige til gode.
- Et eksempel på gode erfaringer er grundforløbets 1. del, der er indført for at sikre et mere attraktivt ungdomsmiljø. Følgeforskningen viser, at de nye grundforløb for unge har medført, at eleverne nu er mere motiverede og afklarede i deres uddannelsesvalg.
- Samtidig er der stærkt fokus på bedre kvalitet i undervisningen ved bl.a. kompetenceløft af lærerne, bedre videreuddannelsesmuligheder, eud10 og 20/20-ordninger m.m.
- I trepartsaftalen blev der fastsat en overordnet målsætning om, at der årligt skabes flere praktikpladser stigende mod mindst 8.000-10.000 flere praktikpladser årligt end i dag.
- Samtidig blev Fordelsuddannelserne indført og trådte i kraft i 2017. Nu er det muligt at vælge en af disse uddannelser, hvor arbejdsgiverne forventer et særligt stort behov for arbejdskraft, og hvor der er særligt gode muligheder for at få en praktikplads.
- Endvidere er der trådt en række initiativer i kraft, som har til formål at styrke udskolingen og sammenhængen til erhvervsuddannelserne, herunder ændret forpligtelse til samarbejde med virksomheder og erhvervsskoler, smidiggørelse af brobygningen og fremrykning af erhvervspraktikken i folkeskolen. Virkningen af disse initiativer er noget af det, som vi har til gode.
- Jeg har indgået en aftale med DF om en ny praksisfaglig dimension af uddannelsesparathedsvurderingen, som kan sikre opmærksomhed på elevernes praksisfaglige kompetencer. Indførelsen af en praksisfaglig dimension af uddannelsesparathedsvurderingen kan imidlertid ikke stå alene i forhold til at sikre et øget fokus på elevernes praksisfaglige kompetencer i udskolingen.

- Derfor har regeringen også i den netop indgåede aftale om en forberedende grunduddannelse sammen med aftalepartierne forpligtet sig til i efteråret 2017 at indgå en drøftelse med henblik på at iværksætte initiativer i udskolingen, der kan bidrage til, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse.
- Der er nemlig ingen tvivl om, at udskolingen er helt central i forhold til at sikre, at flere unge vælger at søge ind på en erhvervsuddannelse.
- Endeligt har eud-aftalekredsen i 2017 besluttet at justere erhvervsuddannelsen for voksne (euv'en) med henblik på at øge tilgangen og give administrative lettelser for skoler, elever og virksomheder. Dette lovforslag har lige været i høring med henblik på ikrafttrædelse januar 2018.
- Tilbage er så, at vi alle også afventer at se, hvordan gymnasiereformens indførelse af karakterkrav får indvirkning på søgningen til erhvervsuddannelserne.
- Som alle rundt om bordet er fuldt klar over, er det vanskeligt at ændre de bagvedliggende faktorer, som søgemønstrene i ungdomsuddannelserne er udtryk for. Det er kulturer, viden og holdninger, vi er i gang med at bearbejde - det kræver tid. Derfor overvåger jeg nøje udviklingen på de mange dele af erhvervsuddannelserne og drøfter løbende med aftalekredsen, om der er behov for yderligere tiltag.

Vedr. økonomien

- Erhvervsuddannelserne er, på linje med de øvrige statslige områder, omfattet af omprioriteringsbidraget på 2 pct. årligt. Vi er i Regeringen af den opfattelse, at opgaverne kan løses smartere og billigere i alle dele af den offentlige sektor – også på uddannelsesområdet. Men jeg medgiver, at det bestemt ikke er en nem opgave.
- Regeringen har sammen med DF både i 2016 og 2017 afsat en ekstraordinær kvalitetspulje på 150 mio. kr. årligt til erhvervsuddannelserne, som har medvirket til at reducere effekten af omprioriteringsbidraget i de første år efter erhvervsuddannelsesreformen. Regeringen afsatte puljen, fordi vi gerne ville hjælpe erhvervsskolerne i de første år med implementering af reformen.
- Det er klart, at der skal være en retvisende budgettering af de forventede udgifter. Det er jeg, som minister, forpligtet til over for Folketinget.
- Derfor er forventningerne til aktiviteten på finanslovsforslaget for 2018 nedjusteret med 13 pct. Det er ærgerligt, at den forventede stigning i aktivitetstilgangen efter erhvervsuddannelsesreformen endnu ikke er slået igennem.

- Konkret betyder det, at bevillingerne til erhvervsuddannelserne også nedjusteres, da tilskud og aktivitet følges ad, både når aktiviteten går op, og når den går ned. Bevillingerne matcher nu de seneste skøn for aktiviteten i 2018 på baggrund af den seneste kendte adfærd i perioden 2015-2017.
- Derfor gælder det naturligvis også, at hvis søgningen til erhvervsuddannelserne stiger i løbet af 2018, så vil skolernes bevilling altså også stige.
- Nedjusteringen af forventninger til aktiviteten på erhvervsuddannelserne har derfor ikke nogen reel betydning for skolernes tilskud per elev, men det er klart, at skolernes økonomi påvirkes, når aktiviteten udebliver.
- Tak for ordet.